

የኢትዮጵያ የካፒታል ገበያ ባለሥልጣን
Ethiopian Capital Market Authority

**የኢትዮጵያ የካፒታል ገበያ ባለስልጣን የክፍያ መመሪያ ቁጥር
996/2016**

መጋቢት/2016 ዓ.ም

የኢትዮጵያ የካፒታል ገበያ ባለስልጣን ለሚሰጣቸው አገልግሎቶች እና የሥራ ወጪውን ለመሸፈን ተመጣጣኝ የአገልግሎት ክፍያ እንዲወስንና ከካፒታል ገበያ ተሳታፊዎች እንዲሰበሰቡ በካፒታል ገበያ አዋጅ ስልጣን የተሰጠው በመሆኑ፤

በባለሥልጣኑ የሚሰበሰበው ክፍያ ግልጽና ለህዝብ ተደራሽ መሆን አስፈላጊ በመሆኑ፤

ባለሥልጣኑ በካፒታል ገበያ አዋጅ ቁጥር 1248/2013 አንቀጽ 108 (2) መሠረት ይህንን መመሪያ አውጥቷል።

ክፍል አንድ

ጠቅላላ ድንጋጌዎች

1. አጭር ርዕስ

ይህ መመሪያ “የካፒታል ገበያ ባለስልጣን የክፍያ መመሪያ ቁጥር 996/2016” ተብሎ ሊጠራ ይችላል።

2. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ የተለየ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር፡-

1. “የማመልከቻ ክፍያ” ማለት ለሰነድ ሙዳለ ንዋዮች ምዝገባ ወይም ለፈቃድ ማመልከቻ በአመልካች ለአንድ ጊዜ የሚከፈልና የማይመለስ ክፍያ ነው።
2. “ባለሥልጣን” ማለት በካፒታል ገበያ አዋጅ ቁጥር 1248/2013 የተቋቋመው የኢትዮጵያ የካፒታል ገበያ ባለሥልጣን ነው።
3. “የካፒታል ገበያ ግብይት” ማለት በሰነድ ሙዳለ ንዋይ ገበያ፣ ባልተማከለ የጠረጴዛ ዙሪያ ገበያ ወይም በሰነድ ሙዳለ ንዋዮች አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፈጻሚ ኩባንያዎች የሚደረግ ማንኛውም ግብይት ነው።
4. “የኩባንያ ቦንድ” ማለት የሱኩክ ቦንድን ጨምሮ በአክሲዮን ኩባንያዎች፣ በመንግስት የልማት ድርጅቶች እና በአለማቀፍ ተቋማት ለሽያጭ የሚወጣ ቦንድ ነው።
5. “የቋሚ ገቢ ሰነድ ሙዳለ ንዋይ” ማለት የኩባንያ ቦንዶችን እና የአካባቢ አስተዳደር ቦንዶችን ጨምሮ ለሽያጭ የሚወጣ የብድር ሰነድ ሙዳለ ንዋይ ነው።

6. “የፈቃድ ክፍያ” ማለት የካፒታል ገበያ አገልግሎት ሰጪ፣ የሰነድ ሙዓለ ንዋይ ገበያ፣ ያልተማከለ የጠረጴዛ ዙሪያ ገበያ ወይም የሰነድ ሙዓለ ንዋዮች አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፈጻሚ ኩባንያ የፈቃድ ማመልከቻ ሲፀድቅ ለባለሥልጣኑ የሚከፈል የአንድ ጊዜ ክፍያ ነው።
7. “የፈቃድ እድሳት ክፍያ” ማለት የካፒታል ገበያ አገልግሎት ሰጪ፣ የሰነድ ሙዓለ ንዋይ ገበያ፣ ያልተማከለ የጠረጴዛ ዙሪያ ገበያ ወይም የሰነድ ሙዓለ ንዋዮች አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፈጻሚ ኩባንያ ፈቃድ ሲታደስ ለባለስልጣኑ የሚከፈል ዓመታዊ ክፍያ ነው።
8. “የገበያ መሰረተ ልማት አገልግሎት ሰጪ” ማለት ፍቃድ የተሰጠው የሰነድ ሙዓለንዋይ ገበያ፣ ያልተማከለ የጠረጴዛ ዙሪያ ገበያ እና የሰነድ ሙዓለ ንዋዮች አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፈጻሚ ኩባንያ ነው።
9. “የአካባቢ አስተዳደር ቦንድ” ማለት አግባብነት ባለው ህግ የብድር ሰነድ ሙዓለንዋይ እንዲያወጣ እና ለህዝብ ሽያጭ እንዲያቀርብ ስልጣን በተሰጠው የክልላዊ መንግስት፣ የከተማ አስተዳደር ወይም ሌላ የመስተዳደር አካል የሚወጣ ቦንድ ማለት ነው።
10. “አዋጅ” ማለት የካፒታል ገበያ አዋጅ ቁጥር 1248/2013 ነው።
11. “የምዝገባ ክፍያ” ማለት በአዋጁ አንቀጽ 75 መሠረት ሰነድ ሙዓለ ንዋዮች በባለስልጣኑ ሲመዘገቡ የሚከፈል ክፍያ ነው።
12. “የግብይት ክፍያ” ማለት ፈቃድ ባለው የሰነድ ሙዓለ ንዋዮች ገበያ፣ ያልተማከለ የጠረጴዛ ዙሪያ ገበያ ወይም የሰነድ ሙዓለ ንዋዮች አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፈጻሚ ኩባንያ ላይ በሚደረጉ በእያንዳንዱ ግብይቶች ላይ የሚተገበር ባለሥልጣኑ የሚያስከፍለው ክፍያ ነው።
13. “ሱኩክ ቦንድ” ማለት የሼሪአ መርሆዎችን እና የእስልምና ህጎችን የተከተለ የብድር ሰነድ ሙዓለንዋይ ነው።
14. በዚህ መመሪያ የተገለጸ ማንኛውም ቃል ወይም ሐረግ በአዋጁ የተሰጠው ትርጉም ይኖረዋል።

3. የተፈጻሚነት ወሰን

ይህ መመሪያ ማንኛውም የሰነድ ሙዓለ ንዋይ ምዝገባዎች፣ የፈቃድ ማመልከቻዎች እና የካፒታል ገበያ ግብይቶች ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።

4. መረጃ መሰብሰብ እና ሪፖርት ማድረግ

(1) ባለሥልጣኑ የካፒታል ገበያ ግብይት መረጃን ከሁሉም ቁጥጥር የሚደረግባቸው ሰዎች ይሰበስባል።

(2) ሁሉም ቁጥጥር የሚደረግባቸው ሰዎች አመታዊ የግብይት መዛግብት ሪፖርቶችን ባለሥልጣኑ በሚጠይቀው ሁኔታ ለባለስልጣኑ ማቅረብ አለባቸው።

ክፍል ሁለት

የካፒታል ገበያ አገልግሎት ሰጪዎች ክፍያዎች

5. የማመልከቻ ክፍያ

የካፒታል ገበያ አገልግሎት ሰጪነት ፈቃድ ከባለሥልጣኑ የሚጠይቁ አመልካቾች በሚከተለው የክፍያ ሰንጠረዥ መሰረት የማይመለስ የማመልከቻ ክፍያ ይከፍላሉ።

ተ.ቁ	የአገልግሎት ፈቃድ አይነት	የማመልከቻ ክፍያ (ብር)
1	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ገማች ድርጅቶች	60,000
2	የጋራ ኢንቨስትመንት ፈንድ ስራ አከናዎኝ	60,000
3	ብድር የመመለስ ብቃት ምዘና አገልግሎት ሰጪ ኤጀንሲ	60,000
4	ክራውድ ፈንዲንግ አገናኝ	60,000
5	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ጠባቂ	60,000
6	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ዲጂታል ንዑስ-ደላላዎች	60,000
7	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ፖርትፎሊዮ ሥራ አስኪያጅ	60,000
8	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ኢንቨስትመንት አማካሪ (ድርጅት)	60,000
9	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ኢንቨስትመንት አማካሪዎች (ግለሰብ)	30,000
10	የኢንቨስትመንት ባንክ (የባንክ ቡድን አባል የሆነ)	60,000
11	የኢንቨስትመንት ባንክ (የባንክ ቡድን አባል ያልሆነ)	60,000
12	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ሮቦ አማካሪ	60,000
13	የሰነድ ሙዓላ ንዋዮች ደላላ	60,000
14	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ገበያ አከናዎኝ	60,000

15	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ሸሪክ አማካሪ (ድርጅት)	60,000
16	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ሸሪክ አማካሪ (ግለሰብ)	30,000
17	ተጀማሪ እንደራሴዎች	5,000

6. የፈቃድ ክፍያ

የካፒታል ገበያ አገልግሎት ሰጪ ፈቃዱ በባለሥልጣኑ ሲወድቅ የማይመለስ የፈቃድ ክፍያ በሚከተለው መልኩ ይከፍላል።

ተ.ቁ	የአገልግሎት ፈቃድ	የፈቃድ ክፍያ (ብር)
1	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ገማች ድርጅቶች	330,000
2	የጋራ ኢንቨስትመንት ፈንድ ስራ አከናዎኝ	540,000
3	ብድር የመመለስ ብቃት ምዘና አገልግሎት ሰጪ ኤጀንሲዎች	330,000
4	ክራውድ ፈንዲንግ አገናኞች	132,000
5	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ጠባቂ	1,000,000
6	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ዲጂታል ንዑስ-ደላላዎች	132,000
7	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ፖርትፎሊዮ ሥራ አስኪያጆች	330,000
8	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ኢንቨስትመንት አማካሪዎች (ድርጅት)	240,000
9	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ኢንቨስትመንት አማካሪዎች (ግለሰብ)	60,000
10	የኢንቨስትመንት ባንክ (የባንክ ቡድን አባል የሆነ)	1,000,000
11	የኢንቨስትመንት ባንክ (የባንክ ቡድን አባል ያልሆነ)	540,000
12	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ሮቦ አማካሪ	120,000
13	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ደላላ	132,000
14	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ገበያ አከናዎኝ	240,000
15	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ሸሪክ አማካሪ (ድርጅት)	240,000
16	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ሸሪክ አማካሪ (ግለሰብ)	60,000

17	ተጀሚ እንደራሴዎች	10,000
----	-------------	--------

7. የፈቃድ እድሳት ክፍያዎች

ሁሉም የካፒታል ገበያ አገልግሎት ሰጪዎች አመታዊ የፈቃድ እድሳት ክፍያን እንደሚከተለው ይከፍላሉ።

ተ.ቁ	የአገልግሎት ፈቃድ አይነት	የዕድሳት ክፍያ (ብር)
1	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ገማች ድርጅቶች	165,000
2	የጋራ ኢንቨስትመንት ፈንድ ስራ አከናዎኝ	270,000
3	ብድር የመመለስ ብቃት ምዘና አገልግሎት ሰጪ ኤጀንሲዎች	165,000
4	ክራውድ ፈንዲንግ አገናኞች	66,000
5	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ጠባቂ	500,000
6	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ዲጂታል ንዑስ-ደላላዎች	66,000
7	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ፖርትፎሊዮ ሥራ አስኪያጆች	165,000
8	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ኢንቨስትመንት አማካሪዎች (ድርጅት)	120,000
9	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ኢንቨስትመንት አማካሪዎች (ግለሰብ)	30,000
10	የኢንቨስትመንት ባንክ (የባንክ ቡድን አባል የሆነ)	500,000
11	የኢንቨስትመንት ባንክ (የባንክ ቡድን አባል ያልሆነ)	270,000
12	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ሮቦ አማካሪ	60,000
13	የሰነድ ሙዓላ ንዋዮች ደላላ	66,000
14	የሰነድ ሙዓላ ንዋዮች ገበያ አከናዎኝ	120,000
15	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ሽሪአ አማካሪ (ድርጅት)	120,000
16	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ሽሪአ አማካሪ (ግለሰብ)	30,000
17	ተጀሚ እንደራሴዎች	5,000

8. ለተጀሚ እንደራሴዎች - የዝውውር ክፍያ

አንድ ተጀሚ እንደራሴ ቅጥሩን ከአንድ የካፒታል ገበያ አገልግሎት ሰጪ ወደ ሌላ ሲቀይር የዝውውር ክፍያን በሚከተለው መልኩ ይከፍላል።

ለተጀሚ እንደራሴዎች የዝውውር ክፍያ (የኢትዮጵያ ብር)	
ተጀሚ እንደራሴ	5,000

ክፍል ሶስት

የገበያ መሰረተ ልማት አገልግሎት ሰጪዎች ፈቃድ ክፍያዎች

9. የማመልከቻ ክፍያ

የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ገበያ፣ ያልተማከለ የጠረጴዛ ዙሪያ ገበያ እና የሰነድ ሙዓላ ንዋዮች አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፈጻሚ ኩባንያ የማይመለስ የአንድ ጊዜ የፈቃድ ማመልከቻ ክፍያ እንደሚከተለው ይከፍላል።

ተ.ቁ	የአገልግሎት ፈቃድ	የፈቃድ ክፍያ (ብር)
1	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ገበያ	500,000
2	ያልተማከለ የጠረጴዛ ዙሪያ ገበያ	500,000
3	የሰነድ ሙዓላ ንዋዮች አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፈጻሚ ኩባንያ	500,000

10. የፈቃድ ክፍያ

የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ገበያ፣ ያልተማከለ የጠረጴዛ ዙሪያ ገበያ እና የሰነድ ሙዓላ ንዋዮች አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፈጻሚ ኩባንያ የማይመለስ የአንድ ጊዜ የፈቃድ ማመልከቻ ክፍያ እንደሚከተለው ይከፍላል።

ተ.ቁ	የአገልግሎት ፈቃድ	የፈቃድ ክፍያ (ብር)
1	የሰነድ ሙዓላ ንዋይ ገበያ	1,500,000

2	ያልተማከለ የጠረጴዛ ዙሪያ ገበያ	1,500,000
3	የሰነድ ሙዳላ ንዋዮች አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፈጻሚ ኩባንያ	1,500,000

11. ዓመታዊ የፈቃድ እድሳት ክፍያ

የሰነድ ሙዳላ ንዋይ ገበያ፣ ያልተማከለ የጠረጴዛ ዙሪያ ገበያ እና የሰነድ ሙዳላ ንዋዮች አስቀማጭ እና ክፍያ አጣሪና ፈጻሚ ኩባንያ አመታዊ የፈቃድ እድሳት ከጠቅላላ ያልተጣራ አመታዊ ገቢው 1% ይከፍላል።

ክፍል አራት

የሰነድ ሙዳላ ንዋዮች ምዝገባ የማመልከቻ እና የመመዘገቢያ ክፍያዎች

12. አክሲዮኖች

በአዋጁ አንቀጽ 75 መሰረት የደንበኛ ሳቢ መግለጫ መገምገም እና ማፅደቅን ያካተተ አክሲዮን ለመመዘገብ የማመልከቻ እና የምዝገባ ክፍያዎች እንደሚከተለው ይሆናሉ።

የአክሲዮን ምዝገባ (ብር)	
የማመልከቻ ክፍያ	300,000
የመመዘገቢያ ክፍያ	ከጠቅላላው ለሽያጭ ከቀረቡት አክሲዮኖች ዋጋ 0.1%

13. የቋሚ ገቢ ሰነድ ሙዳላ ንዋይ

(1) የኩባንያ ቦንዶች፡-

በአዋጁ አንቀጽ 75 መሰረት የደንበኛ ሳቢ መግለጫ መገምገም እና ማፅደቅን ያካተተ የቋሚ ገቢ ሰነድ ሙዳላ ንዋይ ለመመዘገብ የማመልከቻ እና የምዝገባ ክፍያዎች እንደሚከተለው ይሆናሉ።

የኩባንያ ቦንዶች ምዝገባ (ብር)	
የማመልከቻ ክፍያ	150,000
የመመዘገቢያ ክፍያ	ከጠቅላላው ለሽያጭ ከቀረበው ቦንድ ዋጋ

	0.05%
--	-------

(2) የአካባቢ አስተዳደሮች ቦንዶች

በአካባቢ አስተዳደሮች የሚወጡ የቋሚ ገቢ ሰነድ ሙዓለንዋዮች የማመልከቻ እና ምዝገባ ክፍያ እንደሚከተለው ይሆናል።

የአካባቢ አስተዳደሮች ቦንድ ምዝገባ (ብር)	
የማመልከቻ ክፍያ	50,000
የመመዝገቢያ ክፍያ	ከጠቅላላ ለሽያጭ ከቀረበው ቦንድ ዋጋ 0.025%

14. የጋራ ኢንቨስትመንት ፈንድ

የጋራ ኢንቨስትመንት ፈንድ የማመልከቻ እና ምዝገባ ክፍያ እንደሚከተለው ይሆናል።

የጋራ ኢንቨስትመንት ፈንድ ምዝገባ (ብር)	
የማመልከቻ ክፍያ	ብር 150,000
የመመዝገቢያ ክፍያ	ከጠቅላላ ለሽያጭ ከቀረበው ሰነድ ሙዓለንዋይ ወይም ክፍልፋዮች የአቅርቦቱ ዋጋ 0.1%

ክፍል አምስት

የግብይት ክፍያዎች

15. የግብይት ክፍያዎች

የግብይት ክፍያዎች እንደሚከተለው ይሆናሉ።

የግብይት አይነት/ሰነድ	የግብይት ክፍያ
የቋሚ ገቢ ሰነድ ሙዓለንዋዮች	የግብይቱን ዋጋ 0.005%

አክሲዮኖች	የግብይቱን ዋጋ 0.15%
--------	-----------------

ክፍል ስድስት

ልዩ ልዩ

16. የክፍያ ጊዜ

- (1) የማመልከቻ ክፍያዎች ማመልከቻው በሚቀርብበት ጊዜ ይከፈላሉ።
- (2) የፈቃድ እና የምዝገባ ክፍያዎች የሚከፈሉት ፈቃዱ ወይም ምዝገባው በሚፀድቅበት ጊዜ ይሆናል።
- (3) የፈቃድ እድሳት ክፍያ ፈቃዱ በባለስልጣኑ ሲታደስ ይከፈላል።

17. ከአንድ በላይ ለሆኑ ፈቃዶች የሚከፈል ክፍያ

ከአንድ በላይ ፈቃድ ለማግኘት የሚያመለክት አመልካች ለእያንዳንዱ ፈቃድ ሁሉንም አግባብነት ያላቸውን ክፍያዎችን መክፈል ይኖርበታል።

18. የአስተዳደር ክፍያዎች

ባለሥልጣኑ የማባዣ እና ምትክ የፈቃድ ሰርተፍኬት ለመስጠት እና ሌሎች መሰል አስተዳደራዊ አገልግሎቶችን ለመስጠት የሚወጡ ወጪዎችን ለመሸፈን የሚሆኑ ልዩ ልዩ አነስተኛ የአስተዳደር ክፍያዎችን ዝርዝር በድረ-ገጹ ላይ ያሳውቃል።

19. መዛግብት

- (1) ከፋዮች ቢያንስ ለአስር አመታት ትክክለኛ የክፍያ ሰነዶችን እና ማህደሮችን ጠብቀው መያዝ አለባቸው።
- (2) ከፋዮች ማናቸውንም ከክፍያ ጋር የተያያዙ አስፈላጊ ሰነዶች እና መረጃዎችን በባለስልጣኑ በተጠየቁ ጊዜ ሁሉ ማቅረብ አለባቸው።

20. ባለስልጣኑ በቦርዱ ውሳኔ መሰረት ማናቸውንም ክፍያዎች ለጊዜው ሊተው ወይም ሊቀንስ ስለሚችልበት ሁኔታ

ባለሥልጣኑ የካፒታል ገበያውን እድገት እና የተሳታፊዎችን አቅም ከግምት በማስገባት እንዲሁም የገበያ ተሳትፎን ለማሳደግ ሲባል አስቀድሞ ቦርዱ በሚሰጠው ውሳኔ መሰረት በዚህ መመሪያ የተደነገጉትን ማናቸውንም ክፍያዎች ለጊዜው ሊተው ወይም ሊቀንስ ይችላል።’

21. መመሪያው የሚጻፍበት ቀን

ይህ መመሪያ በፍትሕ ሚኒስቴር ከተመዘገበበት እና በድረ ገጽ ላይ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የጻፍ ይሆናል።

አዲስ አበባ
መጋቢት፣ 2016 ዓ.ም
ዶ/ር ብሩክ ታዬ
ዋና ዳይሬክተር
የኢትዮጵያ የካፒታል ገበያ ባለስልጣን።